

Türk edebiyatına roman, [Tanzimat Edebiyatı](#) Dönemi'nde Yusuf Kâmil Paşa'nın Fransız yazar Fénelon'dan çevirdiği *Télémaque* (Telemak) adlı eserle girmiştir. Bu dönem yazarlarından [Şemsettin Sami'nin Taaşuk-ı Talat ve Fitnat adlı eseri ilk Türk romanı](#) olarak kabul edilir. [Servetifünun Edebiyatı Dönemi](#) yazarlarından Halit Ziya Uşaklıgil ise [roman türünün Türk edebiyatında Batı tekniğine uygun ilk örneklerini vermiştir](#).

Tanzimat Dönemi'nde [Namık Kemal'in İntibah, Cezmi; Ahmet Mithat Efendi'nin Felatun Bey ile Rakım Efendi](#), Henüz On Yedi Yaşında; Sami Paşazade Sezai'nin [Sergüzeşt, Recaizade Mahmut Ekrem'in Araba Sevdası](#); Servetifünun Dönemi'nde Halit Ziya Uşaklıgil'in [Mai ve Siyah, Aşk-ı Memnu; Mehmet Rauf'un Eylül romanı](#); bu dönemde bağımsız çizgide eser veren [Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Şıpsevdi, Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç; Milli Edebiyat Dönemi'nde Halide Edip Adivar'ın Ateşten Gömlek, Sinekli Bakkal](#) adlı eserleri türün tanınmış örneklerindendir.

Destanlar, mesneviler ve halk hikâyeleri edebiyatımızda roman türünün oluşumuna zemin hazırlamıştır. Edebiyatımızda roman türüne ait ilk örnekler 1860'tan sonra ortaya çıkmıştır. Fransız romanından çevrilen romanları kısa bir süre sonra yerli romanlar izlemiştir. Edebiyatımızdaki ilk çeviri roman Tercüme-i Telemak'tır. Bu eseri Yusuf Kamil Paşa Fransızcadan çevirmiştir. İlk yerli roman örnekleri 1870'ten sonra ortaya çıkmıştır. Ahlâki bir anlayışla yazılan ve romantizm akımının etkisinde kalan bu eserler dil, anlatım ve teknik bakımından yetersizdir. Şemsettin Sami'nin *Taaşuk-ı Talat ve Fitnat* eseri ilk yerli romanımız sayılır. Bu dönemin diğer bir önemli yazarı Ahmet Mithat Efendi'dir. Ahmet Mithat Efendi roman, hikâye ve tiyatro türlerinde iki yüze yakın eser vermiştir. Bu eserlerinde halka bir şeyler öğretmek ve okumayı sevdirmek amacını gütmüştür. *İntibah*, Namık Kemal'in Batılı anlamda yazdığı ilk eser olarak karşımıza çıkar. Asıl adı *Son Pişmanlık* olan bu eser 1874'te yazılmış, 1876'da *İntibah* yahut *Sergüzeşt-i Ali Bey* adı altında yayımlanmıştır. Namık Kemal'in 1880'de yazdığı *Cezmi*, ilk tarihî roman özelliğini taşır. Recaizade Mahmut Ekrem'in *Araba Sevdası* adlı romanı (1898) dönemin önemli romanlarındanıdır. Nabizade Nazım köy hayatını, köy insanını konu edinen gerçekçi bir roman örneği olan *Karabibik*'i yazmıştır. Bu dönemin en dikkate değer eseri Sami Paşazade Sezai'nin *Sergüzeşt* adlı romanıdır. Realist anlayışla yazılan eser, üslup ve teknik bakımından mükemmele yakındır.